Rachab – hrdinka víry z Jericha

Původ materiálu
Martin Bánoci
Pořadí v lekci
13

Téma

Příběh Rachab, pohanské ženy z Jericha, která se stala nejen důležitou postavou v historii Izraele, ale také klíčovým prvkem v rodokmenu Ježíše Krista. Rachab vyzdvihuje, jak víra a odvaha mohou změnit životy lidí. Příběh Rachab je příběhem odvahy, víry a Boží milosti, který ukazuje, jak může Bůh použít každého člověka bez ohledu na jeho minulost.

Cíl

Cílem této lekce je seznámit děti s postavou Rachab, ukázat jim sílu rozhodnutí založených na víře a postavit se za správnou věc, i když je to riskantní.

Pro učitele

Biblický text: Jozue 2,1–21 (příběh špehů a Rachab); Matouš 1,5 (zmínka o Rachab v rodokmenu Ježíše Krista)

Výkladové poznámky

Rachab, žena z Jericha, která dokázala mimořádnou odvahu a víru, když do jejího domu přišli špehové. Ona se rozhodla je ukrýt a riskovala svůj život. Její slova vyjadřovala přesvědčení, že Hospodin dává zemi Izraeli. Jericho bylo město, které mělo strategický význam pro Izraelce při vstupu do zaslíbené země. A ta jedinečná žena Rachab se stala symbolem víry a její jméno se objevuje v Bibli v kontextu důvěry a záchrany. Jméno Rachab by se dalo vyložit jako „Široká“. Její příběh nás učí o Boží milosti.

Víra a důvěra. Rachab projevila výjimečnou víru v Hospodina, když se rozhodla ukrýt izraelské špehy a pomoci jim. Její slova z Jozue 2,11 „Jakmile jsme to uslyšeli, ztratili jsme odvahu a pozbyli jsme ducha, poněvadž Hospodin, váš Bůh, je Bohem nahoře na nebi i dole na zemi.“ svědčí o tom, že vnímala a uznávala Boží moc a jeho plán pro Izrael. Její víra v Hospodina se ukazuje jako klíčová motivace pro její činy.

Odvaha. Rachab riskovala svůj život, protože pomáhala nepřátelským špehům ve vlastní zemi. Tento čin vyžadoval velkou odvahu, neboť pokud by její skutek byl odhalen, čelila by smrti. Rachab nám ukazuje, že odvaha je schopnost jednat a riskovat i za cenu života.

Záchrana a milost. Rachab a její rodina byly zachráněny, zatímco Jericho bylo zničeno. Když Izraelci dobyli Jericho, Rachab byla vyzdvižena jako symbol Boží milosti. Její příběh ukazuje, že Bůh si může použít i ty, kteří mají obtížnou minulost.

Rodokmen Ježíše. Rachab se objevuje v rodokmenu Ježíše. Tímto se zdůrazňuje, že Rachab byla součástí Božího plánu a její víra ji uvádí do přímé linie s Mesiášem. Toto spojení ukazuje, jak Bůh obrací naše nedostatky v něco, co může mít věčný význam.

Katechetické poznámky

Výchovné cíle. Hlavním cílem bude ukázat dětem, jak víra a odvaha mohou ovlivnit naše rozhodování. Příběh Rachab může inspirovat děti, aby se nebály dělat správné rozhodnutí, i když je to riskantní nebo nepopulární.

Zamyšlení nad hodnotami. Rozhovor s dětmi o hodnotách jako je čestnost, odvaha a důvěra je klíčová. Je dobré dětem poskytnout příležitost, aby se zamyslely nad tím, jaké rozhodnutí udělaly v těžkých chvílích, a co je vedlo k tomu, aby se rozhodly tak, jak se rozhodly.

Hodnota člověka. Příběh Rachab se může stát příkladem předsudků a hodnocení druhých. Je důležité děti učit, že každý má svou hodnotu a může se stát součástí Božího plánu, bez ohledu na minulost.

Praktická aplikace. Zapojení praktických cvičení, která by dětem ukázala, jak mohou projevovat víru a odvahu v každodenním životě. To může zahrnovat příběhy z jejich vlastního života, kdy musely stát za svými hodnotami.

Otevřená diskuze. Povzbudit děti, aby sdílely své myšlenky o víře a odvaze. Jak mohou projevit víru v rodině, škole, sboru či v přátelských vztazích? Jak mohou být inspirací pro ostatní?

Rachab je tudíž nejen historickou postavou, ale také velikým příkladem pro dnešní děti, ukazujícím hodnotu víry, odvahy a boží milosti v našich životech.

Úskalí

Při výkladu je zásadní se vyvarovat povrchního pohledu na Rachab, který by mohl posílit negativní obrazy o ženách v Bibli. Její čin byl projevem víry a rozhodnutí, které mělo dalekosáhlé důsledky, a je důležité, aby děti pochopily, že i lidé s obtížnou minulostí mohou

být Bohem osloveni a zahrnuti do jeho plánu záchrany.

Odkazy

Nevěstka Rachab věřila, a proto přátelsky přijala vyzvědače a nezahynula s nevěřícími. (Židům 11,31)

Což nebyla i nevěstka Rachab podobně ospravedlněna ze skutků, když přijala posly a propustila je jinou cestou? (Jakub 2,25)

Další pracovní listy a materiály

Pro děti

Předškoláci

Kdo byla Rachab?

Rachab žila v městě zvaném Jericho. Jericho bylo velké město s vysokými zdmi. Rachab byla žena, která měla těžký život, ale ve svém srdci měla velkou touhu po lepším životě. Jednoho dne přišli do Jericha dva Izraelci, kteří byli posláni, aby prozkoumali město. Rachab je uviděla a věděla, že jsou to Boží lidé. Když se k ní přiblížili, Rachab se rozhodla jim pomoci.

Co udělala Rachab?

Rachab vzala špehy a ukryla je na své střeše (na půdě). Když přišli vojáci, aby je našli, Rachab se nebála a řekla jim, že špehové už odešli. Byla to velmi odvážná věc, protože mohla způsobit veliké problémy, ale Rachab věřila a důvěřovala Hospodinu. Rachab požádala špehy, aby ji zachránili, a oni slíbili, že pokud pověsí červený provaz z okna svého domu, ona a její rodina budou v bezpečí. Rachab to udělala, když Izraelci přišli, aby dobyli Jericho.

A co se stalo?

Rachab a její rodina byly zachráněny!

Co se můžeme naučit od Rachab?

Rachab nás učí, že je důležité mít odvahu a dělat správné věci. A také nám ukazuje, jak je důležité mít víru. Můžeme se naučit, že i když jsme malí nebo když máme strach, máme sílu udělat dobré rozhodnutí.

Pomůcky: Obrázky Jericha a starobylého města. Figurky špehů a Rachab pro dramatizaci příběhu.

Zaměřte se na akční momenty a odvahu. Můžete použít obrázky nebo loutky, abyste dětem příběh přiblížili zábavným způsobem.

Po vyprávění příběhu se dětí můžete zeptat:

- Co si myslíte, že cítila Rachab, když pomáhala špehům?
- Co byste udělali na jejím místě?

Zorganizujte jednoduchou hru na hraní rolí, kde děti mohou být Rachab a špehové. To jim pomůže vidět situaci z různých pohledů.

Dejte dětem papíry a barvy, aby nakreslily, jak si představují Rachab a její dům. Můžete jim také poskytnout červené provázky, aby se naučily o symbolice záchrany.

Ukončete aktivity modlitbou. Můžete se modlit za odvahu a víru, aby děti měly sílu dělat správné věci, jako to udělala Rachab.

Aktivity

Vyprávění příběhu s použitím obrázků a figurek, aby děti lépe pochopily děj.

Hraní rolí, kde si děti mohou vyzkoušet, co by udělaly na místě Rachab.

Mladší školní děti

Představení příběhu

Začněte tím, že dětem stručně vysvětlíte, kdo byla Rachab a proč je její příběh důležitý. Můžete říct něco jako: „Rachab byla žena, která žila v městě Jericho. Když přišli Izraelité, udělala něco velmi odvážného, co změnilo její život a životy lidí kolem ní.“

Vyprávění příběhu

Mějte po ruce obrázky nebo krátkou prezentaci na počítači, která ukazuje, jak vypadalo město Jericho a dům Rachab. Můžete také použít loutky, aby děti viděly postavy přímo před sebou. Také můžete zapojit děti do příběhu. Nechte je hrát role Rachab, špehů a vojáků. Děti si tak lépe zapamatují, co se stalo.

Klíčové myšlenky

Víra: Mluvte o tom, jakou víru Rachab měla. Zeptejte se dětí: „Proč si myslíte, že Rachab pomohla špehům, i když to bylo nebezpečné?“ Mluvte spolu o víře a odvaze.

Odvaha: Vysvětlete, co to znamená být odvážný. Můžete se zeptat: „Jaké jsou situace, ve kterých musíte být odvážní?“ Mohou to být malé situace, jako je postavit se za někoho, kdo to potřebuje.

Boží milost: Zmiňte, jak Rachab dostala druhou šanci. Můžete říct, že Bůh má všechny rád, a i když děláme chyby, vždy nám dává šanci se změnit.

Aktivity

Nechte děti nakreslit obrázek Rachab a město Jericho. Požádejte je, aby do obrázku zahrnuly červený provaz a vysvětlily, co znamená.

Zorganizujte malou diskusi s otázkami jako: „Co bych udělal, kdyby… někdo plakal, někdo někoho okradl, někdo někoho bouchl atd.“

Hra. Můžete zahrnout hry, které využívají prvky příběhu (například „hledání pokladu“ s obrázkem ukrytým v místnosti, které symbolizuje Rachabovy špehy).
Na závěr shrňte klíčové body a připomeňte dětem, že i ony mohou mít víru a odvahu ve svých životech.

Modlitba. Ukončete lekci krátkou modlitbou, ve které poděkujete Bohu za odvahu Rachab a požádáte, aby dal dětem sílu být odvážnými ve svých rozhodnutích.

Kreativní projekt. Vytvoření modelu zdi Jericha, do kterého si děti stříhají a nalepují obrázky Rachab, špehů a jiných postav.

Střední školní děti

Ahoj všichni! Dneska se ponoříme do příběhu, který je starý tisíce let, a přitom je pořád aktuální a plný adrenalinu. Představte si starověké Jericho – obrovské, opevněné město s vysokými, silnými hradbami, které se zdály nepřemožitelné. V tomhle městě žila **Rachab**. Měla za sebou dost těžký život, ale v jejím srdci dřímala touha po něčem lepším, po něčem opravdovém.

Tajná mise a jedno odvážné rozhodnutí

Jednoho dne se do Jericha potají vydali dva špehové z izraelského vojska. Měli za úkol prozkoumat město, protože Izraelci se chystali dobýt Zaslíbenou zemi, a Jericho bylo klíčové strategické místo. Jenže jakmile vstoupili do města, strážím to bylo hned podezřelé. Co teď?

Špehové potřebovali úkryt a Rachab je uviděla. I když byla pohanka a Izraelci byli pro její lid „nepřáteli“, něco uvnitř jí říkalo, že tohle jsou Boží lidé. Udělala něco naprosto neuvěřitelného a riskantního – **ukryla je na střeše svého domu**, pod hromadou lnu.

Když přišli vojáci a ptali se po nepřátelích, Rachab se nebála. Statečně jim řekla, že už odešli. Představte si ten adrenalin! Kdyby ji odhalili, čekala by ji smrt. Ale ona měla v srdci obrovskou víru v Boha Izraele. Věděla, že Hospodin, její Bůh, je Bohem nahoře na nebi i dole na zemi, a že jim tuto zemi dá.

Červená šňůra a záchrana

Rachab si vyžádala od špehů slib: že ji a její rodinu zachrání, až Izraelci na Jericho zaútočí. A oni souhlasili! Musela jen udělat jednu věc – **pověsit z okna svého domu červenou šňůrku**. Tento jednoduchý symbol se stal znamením jejich záchrany. A Rachab to udělala.

Když pak Izraelci dobyli Jericho, bylo to obrovské vítězství. Město padlo, ale dům s červenou šňůrkou zůstal stát. Rachab a její rodina byli zachráněni! Díky její víře a odvaze přežili jako jediní z celého města.

Příběh Rachab nás učí spoustu věcí, které se hodí i do našeho života:

- **Síla víry a odvahy:** Rachab nám ukazuje, že když věříme v to, co je správné, a máme odvahu jednat, můžeme ovlivnit obrovské věci. Nemusíš být velký vojevůdce, stačí mít odvahu postavit se za někoho, kdo je šikanovaný, nebo říct pravdu, i když je to nepohodlné.
- **Boží milost a druhá šance:** Rachab neměla ideální minulost, ale Bůh ji přijal a použil. To ukazuje, že Bůh dává druhé šance každému z nás, bez ohledu na to, co jsme udělali v minulosti. Každý má hodnotu a může být součástí něčeho velkého.
- **Důležitost rozhodování:** Rachab se musela rozhodnout rychle a správně. I ty se v životě setkáš se situacemi, kdy budeš muset volit. Může to být těžké, ale pamatuj, že odvaha znamená jednat i tehdy, když se bojíš.

A víte, co je na Rachab ještě úžasnější? Její jméno se objevuje v rodokmenu Ježíše Krista! To znamená, že její odvážný čin měl vliv na celou historii lidstva.

Otázky pro tvůj život?

- **Kdy jsi naposledy musel/a být odvážný/á?** Bylo to, když ses zastal/a někoho, komu někdo ubližoval? Nebo když jsi přiznal/a chybu?
- **Jak můžeš dnes ukázat víru a odvahu?** Třeba tím, že pomůžeš někomu, kdo to potřebuje, i když se ti do toho nechce. Nebo tím, že řekneš „ne“ něčemu, co víš, že není

správné.
- **Jak se můžeš inspirovat příběhem Rachab?** Možná ti pomůže zamyslet se nad tím, že i když se ti zdá, že nemáš velký vliv, každé tvé rozhodnutí se počítá.

Příběh Rachab je připomínkou, že i ti, od kterých bychom to možná nečekali, mohou být velkými hrdiny. Každý z nás má v sobě potenciál pro odvahu a víru, která může měnit svět. A co ty, budeš dalším příkladem odvahy?

Starší školní děti

Se staršími školními dětmi se můžeme vrhnout na příběh Rachab nejen jako na historickou událost, ale také jako na odvážné jednání založené na víře. Rachab, pohanská žena z Jericha, se rozhodla chránit izraelské špehy, a její čin ukazuje, jak důležité je rozpoznat, co je správné, a stát na straně těch, kteří potřebují pomoc.

Děti mohou přemýšlet o vlastních zkušenostech, kdy se musely rozhodnout, zda budou stát za slabšími nebo se postavit za pravdu. Otevřeme diskusi o tom, jaké situace by mohly nastat, kdy je třeba jednat rychle a správně, a co si o takovém rozhodování myslí.

Abychom to lépe ilustrovali, zahrajeme si dramatickou hru. Rozdělíme děti do menších skupin, každé skupině dáme situaci, kterou si mají přehrát. Není to přesně napsaný scénář; spíše je to výchozí bod pro diskuzi o možnosti různých reakcí na složité situace. Například, jak reagovat, když vidí, že někdo ve třídě je šikanován, jak jednat, když se musí rozhodnout mezi loajalitou a pravdou.

Situace pro dramatizaci

- Sedíte na školním hřišti a vidíte dva kluky, jak šikanují slabšího spolužáka. Přichází k vám další spolužák, který chce, abyste šli dál, že se vás to netýká.
- Jste ve skautu a slyšíte, jak si jeden z kamarádů dělá legraci z někoho, kdo k vám moc nechodí. Možná byste měli zasáhnout, ale obáváte se, jak by to vyznělo v očích ostatních.
- Sledujete, jak se ve frontě v obchodě chová někdo hrubě k starší paní. Přichází další zákazník, který situaci ignoruje.
- Jste na výletě s přáteli a vidíte, jak si někdo z vašeho ročníku dělá legraci z jiného.

Další situace:

- Vaše kamarádka má problém s učením a vy víte, že potřebuje pomoc. Jak bychom ji mohli podpořit?
- Vaše spolužačka z jiného ročníku přichází do vaší třídy a říká, že ji ostatní v družině šikanují. Co uděláte?

- Jste v parku a vidíte někoho, kdo je zraněný. Jak byste reagovali?
- Starší člověk vás prosí, zda byste mu pomohli s nákupem domů, ale spěcháte. Jaké rozhodnutí uděláte?

Pomůcky: Situace napsané na kartičkách. Prostor pro dramatizaci, kde si děti mohou hrát své role.

Aktivity

Skupinové diskuze: Jak dnes ukázat víru a odvahu? Mohou být vzory moderní doby?

Psaní esejů na téma „Co pro mě znamená víra a jak ji mohu prokázat v každodenním životě?“

Na konci aktivit se sejdeme a budeme o odehraných situacích diskutovat. Povzbuzujte děti, aby sdílely své názory stylem „já si myslím“…, což podpoří otevřenou a bezpečnou atmosféru pro debatu. Diskutujte, jak bychom se mohli inspirovat vírou a odvahou Rachab ve vlastních životech. Co pro nás znamená statečnost a jak se můžeme postavit za správnou věc, když je to potřeba?

Přesah

Příběh Rachab je v Bibli nejen vyprávěním o konkrétní ženě, ale nabízí také řadu hodnotných lekcí, které jsou aktuální i v dnešní době. Zde jsou klíčové přesahy tohoto příběhu:

Síla víry: Víra v Hospodina nás vede k odvážnému jednání, i drobné projevy víry mohou mít velký dopad.

Odvaha a rozhodování: Rychle a správně se rozhodnout, na čí stranu se postavit. Být odvážní a hájit pravdu ve svých vlastních životech.
Odpuštění a druhé šance: Boží milost má schopnost proměnit životy. Nikdo není vyloučen z Boží lásky a záchrany.

Ženy v Božím plánu: Ženy mají moc ovlivnit různé události a být klíčovými postavami v Božím záměru. Tímto se zdůrazňuje důležitost a hodnota žen v každé společnosti.

Praktické aplikace ve společenském životě: Rachab nás učí o hodnotě pomoci druhým a postavení se na stranu těch, kdo jsou slabší. To je důležitý princip, který se prolíná s tématy jako je sociální spravedlnost, pomoc potřebným, obhajoba slabých. Příběh ženy Rachab může inspirovat mladé lidi, aby se aktivně zapojovali do svých komunit a bojovali proti nespravedlnostem. I když čelíme těžkostem a máme za sebou komplikovanou minulost, můžeme být součástí Božího plánu a můžeme mít pozitivní dopad na svět kolem nás.

Liturgie

Písně

Důvěřuj v Pána (NEZ 706); *Dej nám moudrost, odvahu* (NEZ 406); *Dej mi, Pane, víru* (Svítá 44); *Bojujte, bojujte dál* (Svítá 17)

Biblický text k zapamatování

Buď rozhodný a udatný, neměj strach a neděs se, neboť Hospodin, tvůj Bůh, bude s tebou všude, kam půjdeš? (Jozue 1, 9)

Rituál

Děti si sednou do kruhu. Každý účastník dostane malý kamínek nebo kousek papíru, na který napíše nebo namaluje slovo „odvaha“ nebo jakékoli slovo, které ho napadne v souvislosti s vírou a odvahou. Poté, co všichni napíší nebo nakreslí svá slova, dají kameny či papíry doprostřed, postupně vybíráme jednotlivé odpovědi a hádáme, kdo je napsal, a ptáme se, proč to napsal.

Okénko do bohoslužeb

Na začátku bohoslužby se rozdají malé červené stužky nebo kus látky, které mají symbolizovat Rachabin čin. Každý účastník může pak říct, co pro něho znamená mít odvahu a jak dokážou svou víru projevovat v každodenním životě.

Modlitba

Bože, děkujeme ti za příběh Rachab, která se postavila na stranu pravdy a ukázala velkou víru. Pomoz nám, abychom byli odvážní ve svých rozhodnutích a stáli na straně těch, kdo potřebují naši pomoc. Dejte nám moudrost rozpoznat příležitosti k jednání a sílu následovat tvou vůli. Amen.

Katechetické cykly
Ženy v Bibli
Biblický odkaz (kat)
Jozue 2,1–21
Matouš 1,5